

Sygn. akt I Ns 493/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant Sylwia Gawarecka

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z wniosku A. S. (1)

z udziałem A. S. (2)

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawcy A. S. (1) i uczestniczki postępowania A. S. (2) wchodzi:

1. kino domowe S. o wartości 1000,00 zł (jeden tysiąc złotych);

2. pralka B. o wartości 300,00 zł (trzysta złotych);

3. lodówka P. o wartości 300,00 zł (trzysta złotych);

4. kuchnia gazowo - elektryczna A. o wartości 300,00 zł (trzysta złotych);

5. kwota uzyskana w związku demontażem samochodu osobowego R. (...) nr rej. (...) w wysokości 800,00 zł (osiemset złotych);

6. samochód osobowy marki F. (...) o wartości 2500,00 zł (dwa tysiące pięćset złotych);

7. wierzytelność z tytułu nakładów z majątku wspólnego wnioskodawcy A. S. (1) i uczestniczki postępowania A. S. (2) na nieruchomości stanowiącą własność B. i K. P. małż. M., dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) w łącznej wysokości 146336,00 zł (sto czterdzieści sześć tysięcy trzysta trzydzieści sześć złotych)

tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 151536,00 zł (sto pięćdziesiąt jeden tysięcy pięćset trzydzieści sześć złotych);

II oddalić żądanie uczestniczki postępowania A. S. (2) o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym;

III dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawcy A. S. (1) i uczestniczki postępowania A. S. (2) w ten sposób, że

a. składniki majątkowe opisane w pkt I ppkt 1 – 4, 6 – 7 o łącznej wartości 150736,00 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy siedemset trzydzieści sześć złotych) przyznać na rzecz uczestniczki postępowania A. S. (2);

b. składnik majątkowy opisany w pkt I ppkt 5 o wartości 800,00 zł (osiemset złotych) przyznać na rzecz wnioskodawcy A. S. (1);

IV zasądzić od uczestniczki postępowania A. S. (2) na rzecz wnioskodawcy A. S. (1) tytułem dopłaty kwotę 74968,00 zł (siedemdziesiąt cztery tysiące dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych) płatną w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności;

V ustalić, że wnioskodawca A. S. (1) i uczestniczka postępowania A. S. (2) ponieśli nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania A. S. (2) w łącznej wysokości 18060,80 zł (osiemnaście tysięcy sześćdziesiąt złotych osiemdziesiąt groszy);

VI zasądzić od uczestniczki postępowania A. S. (2) na rzecz wnioskodawcy A. S. (1) tytułem zwrotu połowy nakładów opisanych w pkt V kwotę 9030,40 zł (dziewięć tysięcy trzydzieści złotych czterdzieści groszy) płatną w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności;

VII zasądzić od uczestniczki postępowania A. S. (2) na rzecz wnioskodawcy A. S. (1) kwotę 500,00 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu połowy opłaty sądowej od wniosku oraz 3617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VIII nakazać ściągnąć od uczestniczki postępowania A. S. (2) kwotę 3007,34 zł (trzy tysiące siedem złotych trzydzieści cztery grosze) tytułem uzupełnienia kosztów postępowania orzeczonych postanowieniami z dnia 13 lipca 2015 r. oraz 28 stycznia 2016 r.

Sygn. akt I Ns 493/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. S. (1) wnosił o dokonanie podziału majątku wspólnego i przyznanie na rzecz uczestniczki postępowania A. S. (2) wszystkich składników majątku wspólnego (ruchomości) o łącznej wartości 5200,00 zł, zaś na jego rzecz spłaty w wysokości odpowiadającej wartości jego udziału w spadku. Wnosił ponadto o uwzględnienie poniesionych przez oboje małżonków nakładów z majątku wspólnego w łącznej wysokości 164386,80 zł na nieruchomości, stanowiącą obecnie własność uczestniczki postępowania A. S. (2). Wnioskodawca A. S. (1) wnosił o zasądzenie na jego rzecz od uczestniczki postępowania zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uczestniczka postępowania A. S. (2) co do zasady przyłączyła się do wniosku, również w zakresie sposobu podziału majątku wspólnego. Wnosiła o ustalenie, że wskazane przez wnioskodawcę A. S. (1) nakłady nie zostały dokonane z majątku wspólnego stron. Uczestniczka postępowania wносиła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym w proporcji, początkowo 75 % (dla niej) do 25 % (dla niego), a następnie odpowiednio 80 % do 20 %. Wnosiła o ustalenie wartości składu majątku wspólnego na kwotę 20000,00 zł i obciążenie ją spłatą na rzecz wnioskodawcy A. S. (1) w wysokości 10000,00 zł. Uczestniczka postępowania A. N. uznała roszczenia z tytułu nakładów, na wypadek jego uwzględnienia wносиła o rozłożenie należności z tego tytułu na raty na jak najdłuższy termin. Wnosiła ponadto o zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. (1) i A. T. szymczak zawarli związek małżeński w dniu 24 kwietnia 1999 r. Przed zawarciem związku małżeński nie zawierali umów majątkowych (bezsporne).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie I C 1164/12 Sąd Okręgowy w Płocku orzekł rozwód A. S. (2) i A. S. (1) z winy męża. Wyrok uprawomocnił się 21 maja 2013 r. (bezsporne).

W skład majątku wspólnego A. S. (2) i A. S. (1) wchodzi:

1. kino domowe S. o wartości 1000,00 zł;
2. pralka B. o wartości 300,00 zł;
3. lodówka P. o wartości 300,00 zł;
4. kuchnia gazowo - elektryczna A. o wartości 300,00 zł;
5. kwota uzyskana w związku demontażem samochodu osobowego R. (...) nr rej. (...) w wysokości 800,00 zł;
6. samochód osobowy marki F. (...) o wartości 2500,00 zł;
7. wierzytelność z tytułu nakładów z majątku wspólnego A. S. (1) i A. S. (2) na nieruchomości stanowiącą własność B. i K. P. małż. M., dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) w łącznej wysokości 146336,00 zł

tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 151536,00 zł. Wszystkie ruchomości znajdują się w posiadaniu A. S. (2) (zgodne oświadczenie stron k. 182, 259, opinia biegłego sądowego w zakresie budownictwa K. S. k. 308 – 349, 377 - 378, zaświadczenie o demontażu k. 271, zeznania świadków I. P. k. 184, A. K. k. 256, marka S. k. 256 – 257, K. W. k. 257 – 258, K. Ż. k. 258 – 259, D. B. k. 273, K. M. k. 185 – 186, B. M. k. 186 – 187, zeznania wnioskodawcy A. S. (1) k. 274 – 275, 378 – 379, zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) k. 278 – 276, 379 - 380).

A. S. (2) i A. S. (1) mają jedną córkę N. S. urodzoną (...) Obecnie A. S. (1) zobowiązany jest do płacenia alimentów na córkę N. S. w wysokości 700,00 zł miesięcznie (bezsporne).

A. i A. T. małż. S. po ślubie zamieszkali wspólnie z rodzicami A. S. (2): B. i K. małż. M.. Rodziny podjęły decyzję o budowie nowego domu; małż. M. mieli zająć poddasze użytkowe budynku, zaś małż. S. parter (zeznania świadków A. M. (2) k. 184, K. M. k. 185 – 186, B. M. k. 186 – 187, K. W. k. 257 – 258, zeznania wnioskodawcy A. S. (1) k. 274 – 275, 378 – 379).

W dacie zawarcia związku małżeńskiego A. S. (2) studiowała, potem wychowywała dziecko. Pracę podjęła dopiero w 2006 r., zarabiała najniższe wynagrodzenia (zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) k. 278 – 276, 379 - 380).

A. S. (1) pracował w czasie trwania małżeństwa. Począwszy od 2002 r. wyjeżdżał do pracy za granicę, gdzie pracował w ogrodnictwie. Wyjazdy były zwykle trzymiesięczne. Za granicą ponosił koszty utrzymania. J. dochód, po odliczeniu kosztów utrzymania, wynosił około 4500 złotych miesięcznie. Na stałe A. S. (1) pracował jako pracownik ochrony, okresowo w dwóch różnych firmach jednocześnie. Jako ochroniarz zarabiał około 1500 – 1900 zł miesięcznie (zeznania świadków K. Ż. k. 258 – 259, D. B. k. 273, zeznania wnioskodawcy A. S. (1) k. 274 – 275, 378 – 379).

Rodziny uzgodniły, że małż. M. sfinansują budowę stanu surowego budynku mieszkalnego. Wykończeniem parteru budynku mieli zająć się i sfinansować małż. S., którzy mieli tam zamieszkać. W związku z tym postanowiono, że małż. S. nie będą ponosić kosztów bieżącego utrzymania i pozostaną na utrzymaniu małż. M.. Oszczędzone w ten sposób środki finansowe mieli przeznaczyć na wykończenie budynku mieszkalnego. Większość prac wykończeniowych została wykonana w okresie do 24 grudnia 2007 r. Zostały wówczas wykonane tynki zewnętrzne na parterze i poddaszu, dokonano montażu stolarki drzwiowej w poziomie parteru i piwnic, montażu stolarki okiennej w całym budynku z parapetami wewnętrznymi z konglomeratu i zewnętrznymi, za wyjątkiem łazienki na poddaszu, położono panele podłogowe na poziomie parteru z listowaniem, ułożeniem warstwy maty i folii, położono terakotę i glazurę, wylano podłoże betonowe na całej powierzchni piwnicy, wykonano podłoże pod posadzki na parterze i poddaszu,

balustrady schodowe i malowanie pomieszczeń. Wykonano w budynku wszystkie niezbędne instalacje: sanitarną, wodociągową, centralnego ogrzewania, elektryczną. Część materiałów kupowana była ze środków małż. S.. Część natomiast pośrednio finansowali małż. M.. K. M. dawał córce pieniądze na finansowanie części materiałów i prac. Małż. S. finansowali też wykonywanie tych prac; A. S. (1) wraz ojcem, bratem M. kolegą K. Ż. pracował przy wykańczaniu budynku. Łączna wartość prac wykończeniowych wynosi 45933,53 zł, wartość materiałów – 3196,00 zł oraz wartość instalacji w budynku 97206,47 zł (opinia biegłego sądowego w zakresie budownictwa K. S. k. 308 – 349, 377 – 378, zeznania świadków I. P. k. 184, K. M. k. 185 – 186, B. M. k. 186 – 187, K. W. k. 257 – 258, K. Ż. k. 258 – 259, zeznania wnioskodawcy A. S. (1) k. 274 – 275, 378 – 379, zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) k. 278 – 276, 379 - 380).

Małż. S. wprowadzili się do nowego domu na święta Bożego Narodzenia 2007 r. (bezsporne).

Od końca 2008 r. kontynuowane były prace przy wykończeniu domu i uporządkowaniu jego otoczenia. Zostały wykonane prace wykończeniowe w garażu, w tym wrota garażowe i wjazd, wykończono balkony (położono terakotę i wykonano balustrady), wykonano okładzinę schodów wejściowych o podestu płytkami ceramicznymi, opaskę z kostki brukowej, chodnik i podjazd, ogrodzenie z prefabrykowanych elementów żelbetowych z osadzeniem bramy i furtki. Zagospodarowano również otoczenie budynku przez posadzenie roślin ozdobnych. Łączna wartość prac wykonanych w okresie od dnia (...) do wyprowadzenia się A. S. (1) tj. do grudnia 2012 r., wynosi 18060,80 zł. Wykonane wówczas malowanie elewacji budynku nie przedstawia obecnie żadnej wartości (opinia biegłego sądowego w zakresie budownictwa K. S. k. 308 – 349, 377 – 378, zeznania świadków K. M. k. 185 – 186, B. M. k. 186 – 187, A. K. k. 256, M. S. k. 256 – 257, K. W. k. 257 – 258, D. B. k. 273, zeznania wnioskodawcy A. S. (1) k. 274 – 275, 378 – 379, zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) k. 278 – 276, 379 - 380).

W dniu (...) małż. M. i A. S. (2) zawarli umowę darowizny nieruchomości na rzecz A. S. (2), na której znajduje się budynek mieszkalny. Dla nieruchomości tej Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...) (bezsporne).

W małżeństwie S. zdarzały się konflikty pomiędzy małżonkami. Pogorszenie stosunków pomiędzy nimi zaczęło się na początku 2011 r. A. S. (1) nadużywał alkoholu. A. S. (2) podejrzewała męża o związki z innymi kobietami. Prawomocnym wyrokiem z dnia 25 września 2013 r. w sprawie II K 882/12 Sąd Rejonowy w Ciechanowie uznał A. S. (1) za winnego tego, że w okresie od lutego 2011 do 14 września 2012 r. we W. gmina O., znęcał się psychicznie nad żoną A. S. (2) w taki sposób, że będąc po spożyciu alkoholu wywoływał w domu awantury, w czasie których wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, popychał oraz groził tj. przestępstwa z art. 207 § 1 kk (bezsporne).

A. S. (1) zamieszkuje z obecną partnerką w U.. Utrzymuje się z prac dorywczych w budownictwie. Otrzymuje też 500,00 zł miesięcznie od swojego dziadka w zamian za opiekę. Ma dwie córki: N. S. i drugą w wieku 10 miesięcy ze związku z obecną partnerką (bezsporne).

A. S. (2) pracuje jako pracownik kontroli jakości. Zarabia około 1700 złotych miesięcznie. Mieszka tylko z córką N. S.. Od 2010 r. jest współwłaścicielką nieruchomości rolnej o powierzchni 3,80 ha położonej we W. gmina O. w udziale w wysokości 1/2. Nieruchomość jest wdzierżawiona. Czynnosc dzierżawny wynosi 7000,00 zł rocznie (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy o rozwód I C 1164/12 Sądu Okręgowego w Płocku oraz akt sprawy karnej II K 882/12 tut. Sądu, zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności: faktur (k. 151 – 172, 207 - 226), dokumentacji dotyczącej zatrudnienia i wynagrodzenia A. S. (1) (k. 29 – 73, 178 – 181, 243 - 245), zaświadczenia o demontażu (k. 271), opinii biegłego sądowego w zakresie budownictwa K. S. (k. 308 – 349, 377 - 378), zeznań świadków I. P. (k. 184), K. M. (k. 185 – 186), B. M. (k. 186 – 187), A. M. (3) (k. 256), M. S. (k. 256 – 257), K. Ż. (k. 258 – 259), D. B. (k. 273), M. O. (k. 273 – 274) oraz zeznań wnioskodawcy A. S. (1) (k. 274 – 275, 378 – 379), jak również oraz częściowo zeznań świadka K. W. (k. 257 – 258) oraz uczestniczki postępowania A. S. (2) (k. 275 – 276, 379 – 380).

Powyższe dowody są – w ocenie Sądu – w pełni wiarygodne, za wyjątkiem zeznań uczestniczki postępowania A. S. (2) i świadka K. W. co do okoliczności dotyczących pochodzenia środków finansowych na pokrycie partycypacji w kosztach budowy, jak też przyczyniania się małżonków S. do powstania majątku wspólnego.

Odnosnie partycypacji w kosztach budowy budynku mieszkalnego wskazać należy, że zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) i świadka K. W. nie zasługują na wiarę w tej części. Niewątpliwie K. W. przyjaźni się w A. S. (2) i jej zeznania są w istocie oparte na relacji uczestniczki postępowania. K. W. wskazała, że K. M. finansował ogrodzenie budynku, podczas gdy nawet A. S. (2) i jej ojciec K. M. wskazali, że A. S. (2) wzięła kredyt na ogrodzenie. Oboje pomijają natomiast zupełnie kwestię, że kredyt został udzielony i spłacony w czasie trwania małżeństwa, a zatem ogrodzenie zostało wykonane ze środków finansowych pochodzących z majątku wspólnego małż. S.. Oznacza to, że ponieśli oni nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania, gdyż w tym czasie nieruchomość stanowiła już własność A. S. (2).

Podobnie ocenić należy w tym zakresie zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2). Uczestniczka postępowania zdaje się nie zauważać, że prace, które wskazuje jako sfinansowane przez ojca K. M., podobnie jak zakup wyposażenia mieszkania, za wyjątkiem kina domowego, pralki, lodówki i kuchni gazowo – elektrycznej, nie są przedmiotem roszczeń wnioskodawcy A. S. (1). Prace, na których sfinansowanie wskazuje A. S. (1) przez małż. S., zostały potwierdzone w zeznaniach nie tylko powołanych przez niego świadków, ale również zeznaniach K. i B. małż. M. oraz uczestniczki postępowania A. S. (2). Małż. M. w swych zeznaniach skupili się na pracach, które oni finansowali, a do których wnioskodawca A. S. (1) nie zgłasza przecież roszczeń. Przyznali natomiast liczne prace i zakupy materiałów wykończeniowych, których źródło finansowania nie jest im znane. Przyznali natomiast, że wiele prac wykonywanych było staraniem wnioskodawcy i jego ojca. Trudno uznać, aby jakieś osoby trzecie finansowały te prace i materiały budowlane, skoro nie byli to małż. M.. Oczywistym wnioskiem jest, że koszt tych prac i materiałów pokryli małż. S.. Małż. M. przyznali, że na parterze budynku miała zamieszkać ich córka z zięciem, co czyni logicznym i potwierdza twierdzenia wnioskodawcy, że to małż. S. mieli pokryć koszty wykończenia tej części domu, którą mieli zajmować. Niewątpliwie, część prac i materiałów została pośrednio sfinansowana przez K. M., który dawał córce pieniądze na zakup materiałów i zapłatę dla pracowników. Okoliczność ta nie ma jednak znaczenia, skoro A. S. (2) dokonywała płatności pracownikom zatrudnianym przez męża i siebie, zaś dowody zakupu materiałów wystawiane były na nazwisko jej lub męża. Środki finansowe przekazywane zatem przez K. M. na te cele stanowiły zatem darowiznę na rzecz obojga małżonków. Uczestniczka postępowania A. S. (2) i jej ojciec K. M. nie wyjaśnili jakie konkretnie prace były finansowane z darowizny od K. M. i jaki był rozmiar tej pomocy finansowej. Podkreślić należy, że K. M. przyznał, że nie interesował się wykończeniem parteru budynku; pieniądze dawał córce, jeśli się o nie zwróciła. W tym znaczeniu nie mogą również stanowić dowodu, że to A. S. (2) w większym stopniu przyczyniała się do powstania majątku wspólnego. A. S. (2) powoływała się również na okoliczność, że ogrodzenie w znacznej części finansowane było przez jej ojca, choć sam K. M. w swych zeznaniach nie potwierdza tych faktów.

Sąd nie dał również wiary zeznaniom uczestniczki postępowania A. S. (2) co do faktu, że wnioskodawca A. S. (1) nie przyczyniał się do powstania majątku wspólnego. Niewątpliwie, do 2006 r. jedynie A. S. (1) pracował. Bezspornym jest, że w tym okresie małż. S. nie ponosili kosztów bieżącego utrzymania, zamieszkując wspólnie z K. i B. małż. M. pozostawali na ich utrzymaniu. Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy A. S. (1), że celem takiego rozwiązania było umożliwienie młodym małżonkom zgromadzenie środków finansowych na wykończenie parteru budynku mieszkalnego. Sąd przyznaje, że przedstawiona przez wnioskodawcę dokumentacja dotycząca jego zatrudnienia za granicą nie pozwala na szczegółowe ustalenia w zakresie jego zatrudnienia, a w szczególności co do wysokości osiągniętych dochodów, jednakże okoliczności te wynikają również z zeznań świadków, którzy w tym samym czasie przebywali za granicą i pracowali wspólnie z nim.

W ocenie Sądu, nie znajdują potwierdzenia zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) co do faktu, że wnioskodawca co najmniej od 2007 r. nie dawał jej żadnych pieniędzy na utrzymanie, a swoje dochody przeznaczał na alkohol i romanse. Analiza zarówno akt sprawy o rozwód, jak również akt sprawy o znęcanie, wskazuje, że problemy zaczęły się dopiero na początku 2011 r., a zatem już po wykonaniu wszystkich prac w zakresie wykończenia parteru

budynku mieszkalnego, jak i uporządkowania jego otoczenia. Na marginesie wskazać należy, że zeznania uczestniczki postępowania A. S. (2) są w istocie sprzeczne co do dochodów uzyskiwanych przez wnioskodawcę za granicą; z jednej strony uczestniczka postępowania twierdzi, że dochody te były znikome, z drugiej strony stawia zarzut wnioskodawcy, że przeznaczal je na własne potrzeby.

Wartość poniesionych nakładów na nieruchomości Sąd ustalił odrębnie za okres, w którym nieruchomość stanowiła własność małż. M. oraz za okres, w którym stanowiła własność A. S. (2) (tj. po (...)) przy uwzględnieniu opinii biegłego sądowego w zakresie budownictwa K. S., którą w całości podzielił.

Wartość ruchomości Sąd ustalił na podstawie zgodnych oświadczeń stron tym zakresie. Należy zauważyć, że uczestniczka postępowania sprzeciwiła się przyjęciu wartości ruchomości według wskazań wnioskodawcy. Wnioskodawca A. S. (1) wyraził zgodę na obniżenie proponowanych przez siebie wartości do kwot zgodnie z propozycją uczestniczki postępowania A. S. (2). Łączna wartość ruchomości wynosi zatem 4400,00 zł. Ponadto w skład majątku wspólnego wchodzi kwota uzyskana przez wnioskodawcę w wyniku demontażu samochodu osobowego marki R. (...) nr rej. (...) tj. 800,00 zł. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez uczestniczkę postępowania.

Wnioskodawca A. S. (1) wnosił ponadto o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi klucze samochodowe oraz piła spalinowa. Uczestniczka postępowania zaprzeczyła tym okolicznościom, a wnioskodawca ich nie wykazał, do czego jest zobowiązany z mocy art. 6 kc.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. M. (2) (184), co do faktu, że to K. M. finansował całość kosztów budowy i wykończenia domu. Przeczą temu nawet zeznania K. M., który przyznał, że nie finansował wielu konkretnych prac i materiałów np. zakupu kostki brukowej, roślin ozdobnych, grzejników, paneli.

Nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy zeznania świadka W. M. (k. 187), który jedynie z relacji rodziców K. i B. małż. M. wie, że to oni finansowali budowę i wykończenie domu.

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że z dniem 21 maja 2013 r. ustała małżeńska wspólność ustawowa pomiędzy wnioskodawcą A. S. (1) a uczestniczką postępowania A. S. (2).

Należy wskazać, że zgodnie z art. 43 § 1 kpc oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

Podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej nie został w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym uregulowany w sposób samodzielny. Stosownie bowiem do art. 46 kro w sprawach nie unormowanych w artykułach poprzedzających, do podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Przepis ten nakazuje zatem do podziału majątku wspólnego odpowiednie stosowanie przepisów o dziale spadku tzn. przede wszystkim art. 1035, 1037 – 1046 kc. Przepisy te również nie regulują kwestii działu spadku w sposób wyczerpujący i samodzielny, lecz odsyłają co do kwestii w nich nie uregulowanych do przepisów o zniesienie współwłasności w częściach ułamkowych tzn. art. 210 kc i nast.

Zgodnie zatem z art. 1038 § 1 kc w zw. z art. 46 kro sądowy podział majątku wspólnego powinien obejmować cały majątek wspólny. Jednakże z ważnych powodów może być ograniczony do części spadku.

Podobne odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o dziale spadku oraz zniesieniu współwłasności zawierają przepisy kodeksu postępowania cywilnego, gdyż art. 567 § 3 kpc nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów o dziale spadku, a więc art. 680 kpc i nast., które z kolei – w art. 688 kpc – odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3.

W związku z powyższym Sąd – stosownie do art. 682 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc dokonał ustaleń w zakresie obecnej sytuacji rodzinnej i majątkowej wnioskodawcy A. S. (1) oraz uczestniczki postępowania A. J. Sąd ustalił w pkt I postanowienia skład i wartość majątku wspólnego podlegającego podziałowi (art. 684 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc).

Z tych względów Sąd ustalił wartość majątku wspólnego na łączną kwotę 151536,00 zł, zaś wartość udziałów przysługujących, co do zasady, wnioskodawcy A. S. (1) i uczestniczce postępowania A. S. (2) na kwoty odpowiednio po 75768,00 zł.

Jednocześnie Sąd oddalił żądanie uczestniczki postępowania A. S. (2) ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Jak wskazano powyżej, oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Jednakże – stosownie do art. 43 § 2 kro - z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Warunkiem zatem ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: 1) istnienie ważnych powodów oraz 2) przyczynienie się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego przez pierwszych siedem lat małżeństwa obowiązek utrzymywania rodziny spoczywał na wnioskodawcy A. S. (1), który pracował jako pracownik ochrony, czasem w dwóch firmach jednocześnie, oraz dodatkowo jako pracownik fizyczny w ogrodnictwie (średnio przez trzy miesiące w roku). Uczestniczka postępowania A. O. w tym czasie kontynuowała naukę i zajmowała się wychowywaniem córki. Dopiero w 2006 r. podjęła zatrudnienie jako stażysta. Z uwagi na charakter wykonywanych prac niewątpliwie to wnioskodawca A. S. (1) uzyskiwał wówczas (tj. do 2006 r.) dochody w związku z wykonywaniem pracy zawodowej, podczas gdy A. S. (2) zajmowała się wychowaniem dziecka i pracą w gospodarstwie domowym. Również później, to A. S. (1) uzyskiwał zdecydowanie wyższe dochody niż A. S. (2). Przyznać należy, że istotny składnik majątku wspólnego stron tj. wierzytelność z tytułu nakładów poniesionych na nieruchomości przed (...), małżonkowie S. zawdzięczają temu, że do 2007 r. zamieszkiwali wspólnie z małż. M., rodzicami A. S. (2), i praktycznie pozostawali na ich utrzymaniu. Wolą zarówno małż. M., jak i małż. S., było aby młodzi małżonkowie wykończyli parter budynku mieszkalnego, w którym mieli zamieszkać na własny koszt.

Wnioskodawca A. S. (1) przyznał, że nadużywał alkoholu, co z oczywistych względów, wpływa na stan finansów, jednakże okoliczności te miały miejsce już po dokonaniu nakładów przez małż. S. na nieruchomość, również po czasie, w którym nakłady poczynione zostały, gdy nieruchomość stała się własnością A. S. (2). Podnoszone natomiast przez uczestniczkę postępowania A. S. (2) okoliczności dotyczące niewłaściwego zachowania się wnioskodawcy w stosunku do niej nie mają znaczenia dla oceny przyczyniania się stron do powstania majątku wspólnego. Ocena karna tych działań znalazła natomiast odzwierciedlenie w procesie karnym w sprawie II K 882/12.

Podkreślić należy, że zgodnie z powszechnie przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, który Sąd w całości podziela, ważne powody w rozumieniu art. 43 § 2 kro nie zachodzą w każdym wypadku faktycznej nierówności przyczyniania się małżonków do powstania majątku wspólnego, lecz wówczas, gdy małżonek, przeciwko któremu zostało skierowane żądanie ustalenia nierównych udziałów, w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynił się do powstania majątku wspólnego stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych. W konsekwencji przy ocenie istnienia „ważnych powodów” w rozumieniu art. 43 kro należy mieć na względzie całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 1972 r. III CRN 235/72, postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 1973 r. III CRN 227/73, postanowienie Sądu Najwyższego z 5 października 1974 r. w sprawie II CRN 190/74).

W ocenie Sądu, uczestniczka postępowania A. S. (2) nie wykazała, że wnioskodawca A. S. (1) nie przyczynił się do powstania majątku wspólnego. Podnoszone przez nią okoliczności, co do tego, że do powstania majątku wspólnego przyczynili się finansowo jej rodzice, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia tej kwestii. Podkreślić należy, że chodzi o starania małżonków do powstania majątku wspólnego, a nie udział bądź przyczynienie się do jego powstania innych osób, chociażby spokrewnionych z jedną ze stron.

Dodatkowo wskazać należy, że uczestniczka postępowania wносиła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym w proporcji, początkowo 75 % (dla niej) do 25 % (dla niego), a następnie odpowiednio 80 % do 20 %. Nie wyjaśniła, z jakich przyczyn proponuje takie ustalenie proporcji, jak również czego wynikiem jest zmiana proporcji, skoro dotyczy tych samych okoliczności.

Sąd dokonał podziału majątku wspólnego na części odpowiadające wartości udziałów, przy uwzględnieniu wniosków stron. Sąd miał na uwadze treść art. 623 kpc, zgodnie z którym sąd uwzględnia wszelkie okoliczności zgodnie z interesem społeczno – gospodarczym. Różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne. Zauważyć należy, że strony zgodnie ustalił skład i wartość majątku wspólnego na kwotę 5200,00 zł, w tym:

1. kino domowe S. o wartości 1000,00 zł;
2. pralka B. o wartości 300,00 zł;
3. lodówka P. o wartości 300,00 zł;
4. kuchnia gazowo - elektryczna A. o wartości 300,00 zł;
5. kwota uzyskana w związku demontażem samochodu osobowego R. (...) nr rej. (...) w wysokości 800,00 zł;
6. samochód osobowy marki F. (...) o wartości 2500,00 zł.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył nakładów na nieruchomości, które zostaną omówione w dalszej części. Z tych względów niezrozumiałe jest stanowisko uczestniczki postępowania o ustalenie wartości majątku wspólnego na kwotę 20000,00 zł, przyznanie jego składników na jej rzecz ze spłatą wnioskodawcy w wysokości 10000,00 zł. Uczestniczka postępowania nie wyjaśniła z jakich przyczyn wskazuje wartość majątku wspólnego tj. ruchomości, na kwotę znacznie przewyższającą uzgodnioną przez strony, jak też wysokości spłaty stanowiącej połowę wartości majątku wspólnego, w sposób oczywisty sprzecznej z żądaniem ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

W związku z powyższym Sąd przyznał na rzecz uczestniczki postępowania A. S. (2) wszystkie ruchomości, wchodzące w skład majątku wspólnego, znajdujące się w jej posiadaniu o łącznej wartości 4400,00 zł, zaś na rzecz wnioskodawcy A. S. (1) kwotę uzyskaną w związku demontażem samochodu osobowego R. (...) nr rej. (...) tj. 800,00 zł.

Jak wskazano powyżej, główną osią sporu w niniejszej sprawie była kwestia nakładów ponoszonych na nieruchomości stanowiącą własność B. i K. P. małż. M., a od dnia (...) – uczestniczki postępowania A. S. (2), dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...).

Wartość nakładów w okresie do (...) wynosi łącznie 146336,00 zł, w tym prac wykończeniowych - 45933,53 zł, wartość materiałów – 3196,00 zł oraz wartość instalacji w budynku - 97206,47 zł. Łączna wartość prac wykonanych w okresie od dnia (...) do wyprowadzenia się A. S. (1) tj. do grudnia 2012 r., wynosi natomiast 18060,80 zł. Wskazać należy, że zarówno zakres tych prac według wskazań wnioskodawcy A. S. (1), jak i ich wartości określona przez biegłego sądowego w zakresie budownictwa K. S. nie były kwestionowane przez uczestniczkę postępowania. Uczestniczka postępowania A. S. (2), jak wskazano powyżej, kwestionowała źródło finansowania tych nakładów, w szczególności, że pochodzą one ze środków finansowych wchodzących w skład majątku wspólnego.

Zgodnie z art. 45 § 1 kro każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Stosownie zaś do § 3 cyt. artykułu, przepisy powyższe stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony z majątku wspólnego.

Wskazać należy, że – co do zasady – rozliczenia z tytułu wydatków i nakładów na cudzą rzecz lub rzecz stanowiąca przedmiot współwłasności uregulowane są w przepisach kodeksu cywilnego (art. 226 – 227, art. 231, art. 753 § 2, art. 754, art. 405). Przepis art. 45 kro stanowi w stosunku do tych uregulowań *lex specialis* i wyłącza możliwość ich zastosowania. Jednakże roszczenie o zwrot nakładów dokonanych przez małżonków na nieruchomości należącej do osoby trzeciej jest prawem majątkowym, i jeśli powstało w czasie trwania wspólności ustawowej, wchodzi w skład majątku wspólnego, zgodnie z art. 31 kro oraz 32 kro (w brzmieniu obowiązującym do dnia 20 stycznia 2005 r.). Brak jest zatem przeszkód prawnych, aby tego rodzaju roszczenie zostało objęte postępowaniem o podział majątku wspólnego. W uchwale z dnia 3 kwietnia 1970 r. w sprawie III CZP 18/70 Sąd Najwyższy wskazał, że wierzytelność z tytułu nakładów dokonanych przez małżonków na rzecz należąca do osoby trzeciej jest objęta, jak składnik majątku wspólnego, postępowaniem o podział tego majątku. W uzupełnieniu tego stanowiska, w uchwale z dnia 19 grudnia 1973 r. w sprawie III CZP 65/73 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że jeżeli w skład majątku wspólnego wchodzi wierzytelność z tytułu nakładów dokonanych przez małżonków na nieruchomości należącej do osoby trzeciej, a żaden z małżonków nie wyraża zgody na przyznanie mu tej wierzytelności w całości, sąd dokonuje podziału majątku w ten sposób, że każdemu z małżonków przyznaje ułamkową część wierzytelności, bez oznaczania jej wartości.

Uczestniczka postępowania A. S. (2) nie uznała roszczenia z tytułu nakładów, na wypadek jednak jego uwzględnienia wносиła o rozłożenie należności z tego tytułu na raty na jak najdłuższy termin. Sąd przyjął zatem, że wprawdzie uczestniczka postępowania A. S. (2) kwestionuje poniesienie nakładów z majątku wspólnego na nieruchomość stanowiącą własność jej rodziców małż. M., jednakże w przypadku ich uznania przez Sąd godzi się na przyznanie wierzytelności z tytułu tych nakładów na jej rzecz ze spłatą na rzecz wnioskodawcy A. S. (1). Jak wskazano powyżej spór w tym zakresie pomiędzy stronami dotyczył źródła finansowania nakładów a nie ich zakresu czy wysokości.

Z tych względów Sąd postępowaniem o podział majątku wspólnego objął również wierzytelność z tytułu nakładów poniesionych przez małż. S. na nieruchomość stanowiącą własność małż. M. w łącznej wysokości 146336,00 zł i przyznał ją na rzecz uczestniczki postępowania A. S. (2), obecnej właścicielki nieruchomości. Na rzecz wnioskodawcy A. S. (1) Sąd przyznał dopłatę do wartości jego udziału w majątku wspólnym.

Jak wskazano powyżej, w skład majątku wspólnego wnioskodawcy A. S. (1) i uczestniczki postępowania A. S. (2) wchodzi składniki majątkowe o łącznej wartości 151536,00 zł. W wyniku podziału wnioskodawca otrzymał jedynie kwotę uzyskaną w związku z demontażem samochodu tj. 800,00 zł. Wartość udziału każdego z małżonków w majątku wspólnym wynosi 75768,00 zł, a zatem wnioskodawcy A. S. (1) przysługuje dopłata do wartości udziału w majątku wspólnym w wysokości 74968,00 zł. Termin płatności dopłaty przysługującej wnioskodawcy A. S. (1) Sąd ustalił na sześć miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności. Sąd miał na uwadze, iż tak ustalony termin płatności nie wpłynie na utratę mocy nabywczej pieniądza, pozwoli natomiast zobowiązanej do zapłaty uczestniczce postępowania A. S. (2) na zgromadzenie stosownych środków finansowych na dokonanie spłaty, w tym rozważenie zawarcia umowy kredytowej na ten cel, przy uwzględnieniu, że jest współwłaścicielem innej nieruchomości rolnej przynoszącej dochód.

Jednocześnie Sąd ustalił, że po dniu (...) wnioskodawca A. S. (1) i uczestniczka postępowania A. S. (2) ponieśli nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki postępowania A. S. (2) związane z pracami przy wykończeniu zajmowanego lokalu mieszkalnego na parterze budynku oraz organizacji jego otoczenia. Wartość tych nakładów poniesionych w okresie od (...) (darowizna) do grudnia 2012 r. tj. wyprowadzenia się wnioskodawcy A. S. (1) wynosi 18060,80 zł. Podkreślić należy, że wnioskodawca A. S. (1) nie żąda rozliczenia nakładów poniesionych przez A. S. (2) na nieruchomość w okresie od opuszczenia przez niego nieruchomości do dnia ustania wspólności majątkowej małżeńskiej (uprawomocnienia się wyroku rozwodowego), a jedynie tych, które zostały dokonane gdy zamieszkiwał na nieruchomości. Wnioskodawcy A. S. (1) przysługuje zatem zwrot połowy wartości tych nakładów a zatem 9030,40 zł. Termin płatności Sąd oznaczył podobnie jak termin płatności dopłaty tj. sześć miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności, kierując się tymi samymi przesłankami.

O kosztach postępowania Sąd orzekł stosownie do art. 520 § 2 kpc mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania, obciążając nimi w znacznej części uczestniczkę postępowania A. S. (2). Zgodnie bowiem z art. 520 § 2 kpc, jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. Sąd zasądził zatem od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy zwrot połowy opłaty sądowej tj. 500,00 zł oraz 3617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty skarbowej przy uwzględnieniu przepisów rozporządzenia przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (§ 7 pkt 10 w zw. z § 6 pkt 6).

Jednocześnie Sąd, stosownie do art. 83 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążył wnioskodawczynię A. S. (2) zwrotem kosztów opinii biegłego sądowego poniesionym tymczasowo z sum budżetowych w łącznej kwocie 3007,34 zł.